

การรับรู้ภาพลักษณ์ของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

The Perception of the Image of Hua Hin, Prachuap Khiri Khan

ชฎาภา ตงสาลี*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้องค์ประกอบหลักทางจินตภาพและภาพลักษณ์ในมุมมองของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อันเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ แต่ในปัจจุบันอำเภอหัวหินได้มีการพัฒนาไปตามกระแสในรูปแบบต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่จึงส่งผลให้สถานที่หลายแห่งที่เป็น “ตำนาน” ถูกปรับเปลี่ยน รื้อถอน บางสถานที่แทบไม่หลงเหลือร่องรอยความเป็นอดีตอยู่เลยโดยการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งหลังจากการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นโดยการทบทวนเอกสารและบทความต่างๆ ที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่แล้ว จึงนำไปสู่การรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจแบบภาคสนามโดยใช้แผนที่ การบอกเล่าภาพในจินตนาการที่ส่งผลต่อการรับรู้จินตภาพของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอหัวหิน รวมทั้งการรับรู้ภาพลักษณ์ทั้งเชิงบวกและเชิงลบโดยการวิเคราะห์ ประกอบกับแบบสอบถามแผนที่จินตภาพของนักท่องเที่ยว สำหรับผลจากการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการพัฒนาภูมิทัศน์และหน่วยงานของจังหวัดที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาลเมืองหัวหิน ในการวางแผนและกำหนดนโยบายการปรับปรุงลักษณะทางกายภาพให้คงไว้ซึ่งภาพลักษณ์ของอำเภอหัวหินต่อไป

คำสำคัญ: การรับรู้ จินตภาพ ภาพลักษณ์ อำเภอหัวหิน

Abstract

This research is aimed to identify the key components of visual perception from the views of tourists towards Hua Hin, Prachuap Khiri Khan, the city with historical significance. Unfortunately, while Hua Hin has been haphazardly developed during the past recent years, some of the "myths" have been gradually modified. Virtually, many places within Hua Hin do not remain traces of the past.

Methodologically, the present study is the survey research. After gathering initial information by reviewing published documents and various articles, the field survey was conducted. Then, all data in terms of maps, images that affect the perception of tourists relating to Hua Hin, the perception both positive and negative as well as the mind maps of the tourists were inclusively analyzed. Purposely, the results of the study can be useful to all agencies responsible for the development of Hua Hin, such as Hua Hin Municipality. While

*นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาการจัดการสถาปัตยกรรมภายใน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่อยู่: 30 ซอยสาทร 13 แยก 8 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กทม 10120 โทร. 087-5633584 Email: w.pewdee@gmail.com อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร. ชัยสิทธิ์ ด่านกิตติกุล

these findings were used for planning and policy making to improve the physical appearance of Hua Hin, the old images of this old town could still remain more clearly.

Keyword : Perception, Image of the city, Image

บทนำ

อำเภอหัวหินตั้งอยู่ทางตอนเหนือสุดของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นชุมชนเมืองชายทะเลที่มีความสวยงามและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันมาอย่างยาวนานนับร้อยปี อย่างไรก็ตามแม้ว่ากาลเวลาจะไถ่ผ่านล่วงเลยไป อำเภอหัวหินในปัจจุบันยังคงเป็นสถานที่พักผ่อนที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นอย่างมาก ดังนั้นหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องจึงได้กำหนดนโยบายต่างๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสภาพแวดล้อมของเมืองหัวหินให้ยังคงสวยงามเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ชุมชนเมืองหัวหินเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและเป็นสถานที่พักตากอากาศระดับโลกต่อไป

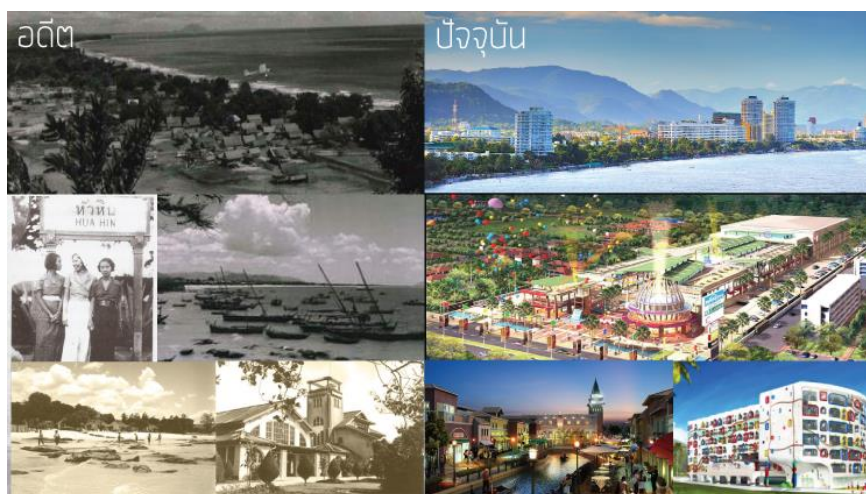
ย้อนไปสมัยอดีต เมื่อกล่าวถึง “อำเภอหัวหิน” หลายคนนึกถึงหาดทรายที่สวยงามและน้ำทะเลที่ใสสะอาด และบ้านพักตากอากาศที่เลื่องชื่อแห่งแรกของประเทศไทย ซึ่งน้อยคนนักในหมู่ชาวไทยจะได้มีโอกาสเดินทางมาท่องเที่ยวพักผ่อนที่อำเภอหัวหินนอกจากเหล่าบรรดาบุคคลชั้นสูงในสังคมเท่านั้น หัวหินในอดีตนั้นจัดได้ว่าเป็นชุมชนเมืองอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร มีสภาพแวดล้อมสงบเงียบ ภูมิประเทศและทัศนียภาพสวยงาม หาดทรายขาวสะอาด น้ำทะเลใส และอากาศบริสุทธิ์ อีกทั้งยังเป็นสถานที่ตั้งของพระราชวังไกลกังวลอันเป็นที่ประทับแปรพระราชฐานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

ภาพที่ 1 ชายหาดอำเภอหัวหินในอดีต (ภาพขวา) สถานีรถไฟหัวหินในอดีต (ภาพซ้าย)

ที่มา : I am Hua-Hin [ออนไลน์], 2554

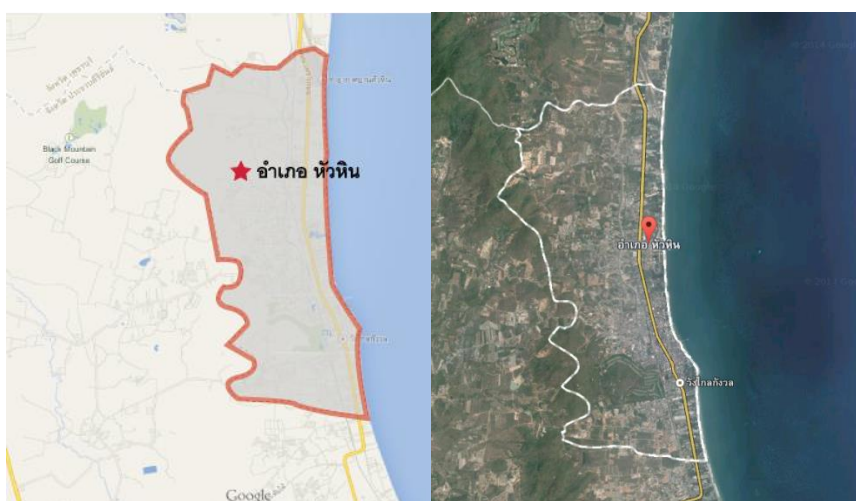
แต่ในปัจจุบันเมืองหัวหินได้มีการพัฒนาไปตามกระแสนิยมในรูปแบบต่างๆ มากมาย โดยมีการขยายตัวของสิ่งปลูกสร้างต่างๆ เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ อาทิ โรงแรมระดับห้าดาว คอนโดเนียมราคาแพง รีสอร์ทหรู และอื่นๆอีกมากมาย ซึ่งการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงโดยให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวมากขึ้นดังกล่าวนี้อาจได้ทำให้การรับรู้ทางจินตภาพของความเป็นสถานที่ทางประวัติศาสตร์ที่เคยหลอมรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวเริ่มเลือนลางลงไปอย่างเห็นได้ชัด

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบระหว่างหัวหินในอดีตและในปัจจุบัน

ที่มา : thailand-huahin [ออนไลน์], 2550

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของคุณค่าทางประวัติศาสตร์ไทยอันเป็นเอกลักษณ์มาช้านาน เรื่องราวต่างๆ ในอดีตของอำเภอหัวหินที่มีการถูกบันทึกเป็นเรื่องราวในประวัติศาสตร์ ปัจจุบันกำลังกลายเป็นแค่เรื่องเล่าขาน ดังนั้นเพื่อเป็นการฟื้นฟูอดีตของอำเภอหัวหินที่กำลังเลือนหายไปกลับมาปรากฏต่อสายตาของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนอีกครั้งจึงสมควรอย่างยิ่งที่ต้องทำการศึกษารับรู้องค์ประกอบหลักทางจินตภาพ และการรับรู้ต่อภาพลักษณ์ของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันที่กำลังทำลายความเป็นหัวใจของหัวหิน รวบรวมองค์ประกอบจินตภาพและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่ควรเก็บรักษาไว้ทั้งเชิงลบและเชิงบวก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการหาแนวทางแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวภายใต้เป้าประสงค์แห่งการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์และภาพลักษณ์ที่ดีของอำเภอหัวหินและวางแผนการฟื้นฟูอำเภอหัวหินกับหน่วยงานผู้เกี่ยวข้องให้คงไว้ซึ่งชีวิตชีวา และเรื่องราวในประวัติศาสตร์ที่สวยงามสืบต่อไป

ภาพที่ 3 แผนที่ของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มุมมองแผนที่ (ภาพขวา) มุมมองดาวเทียม (ภาพซ้าย)

ที่มา : Google Map. (2557). อำเภอหัวหิน. พิกัด [12.575981, 99.957934](#). เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน

2557.

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการรับรู้จินตภาพ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ของกลุ่มนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มนักท่องเที่ยวในปัจจุบันที่ส่งผลต่อการรับรู้องค์ประกอบทางจินตภาพของชุมชนเมืองหัวหิน
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงจินตภาพของชุมชนเมืองหัวหิน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมุ่งศึกษาการรับรู้จินตภาพของกลุ่มนักท่องเที่ยวในปัจจุบันที่มีต่ออำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งขอบเขตการวิจัยมีดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
นักท่องเที่ยว คือ ผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเขตอำเภอหัวหิน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การศึกษาในครั้งนี้ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับการรับรู้จินตภาพของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอหัวหินทั้งเชิงลบและเชิงบวก โดยใช้แบบสอบถาม โดยจะไม่คิดแทนกลุ่มประชากรและไม่ยึดติดกับจินตภาพของผู้วิจัยเองซึ่งตัวแปรการวิจัยมีดังนี้
 - 2.1 ตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ภูมิลำเนา วัตถุประสงค์ในการเดินทาง และความถี่ในการเดินทาง
 - 2.2 ตัวแปรด้านปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ การรับรู้ (perception) องค์ประกอบหลักทางจินตภาพ
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา
ระยะเวลาดำเนินการวิจัย 1 ปี เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2556–กรกฎาคม พ.ศ. 2557
4. ขอบเขตด้านพื้นที่
พื้นที่ในการศึกษาได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญและมีชื่อเสียงภายในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อาทิ สถานีรถไฟหัวหิน ชายหาดหัวหิน ตลาดโต้รุ่ง ตลาดฉัตรไชย และเพลินวาน เป็นต้น

วิธีดำเนินการศึกษา

ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นและทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นการรวบรวมข้อมูลอันดับแรกของการวิจัย โดยใช้เอกสารที่มีการตีพิมพ์ วิทยานิพนธ์ ผลงานวิจัย รวมทั้งการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต เพื่อสร้างความเข้าใจในแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ทั้งในปัจจัยการรับรู้และทฤษฎีจินตภาพของเมือง อันจะนำไปสู่การเลือกวิธีการวิจัยที่เหมาะสม

ศึกษาสภาพปัจจุบันทางกายภาพของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยอ้างอิงจากแนวความคิดของเควิน ลินช์ (Kevin G. Lynch, 1960) ที่ได้กล่าวถึงแนวทางการแบ่งแยกองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองออกเป็น 5 ประการดังนี้

1. เส้นทาง (Path) คือ ระบบโครงข่ายคมนาคมและขนส่งโดยรวมที่สามารถสังเกตได้ชัดเจนและเป็นที่จดจำได้ของผู้ใช้

2. ขอบ (Edge) คือ ขอบภายในเมืองมีทั้งลักษณะที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น คูเมือง ซึ่งมีลักษณะที่เด่นชัด และเส้นขอบที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

3. จุดหมายต (Landmark) คือ จุดหมายตาหลักที่ชัดเจนของเมือง

4. ย่าน (District) คือ กลุ่มกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน เช่น ย่านสถาบันการศึกษา ย่านพักอาศัย ชั้นดี ย่านธุรกิจ เป็นต้น

การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในเขตอำเภอหัวหินที่มีอายุ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป โดยแบ่งเป็นช่วงอายุ 4 กลุ่ม ดังนี้

- ช่วงอายุ 15-20 ปี
- ช่วงอายุ 21-30 ปี
- ช่วงอายุ 31-40 ปี
- ช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป

ทั้งนี้การรับรู้ของแต่ละบุคคลมีผลเกี่ยวเนื่องกับประสบการณ์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการรับรู้ โดยการศึกษาในครั้งนี้จะไม่แบ่งแยกเพศ การศึกษา อาชีพ และฐานะทางสังคม โดยจะทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในอำเภอเมืองหัวหิน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างในสัดส่วนที่เท่ากันดังนี้

ตลาดโต้รุ่ง	20	ตัวอย่าง
สถานีรถไฟหัวหิน	20	ตัวอย่าง
พระราชวังไกลกังวล	20	ตัวอย่าง
เขาตะเกียบ	20	ตัวอย่าง
ตลาดฉัตรไชย	20	ตัวอย่าง

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษามีทั้งสิ้น 100 ตัวอย่าง โดยจะสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีความน่าจะเป็น คือการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวในการแจกแบบสอบถามดังกล่าว ได้แก่ ตลาดโต้รุ่ง สถานีรถไฟหัวหิน พระราชวังไกลกังวล เขาตะเกียบ ตลาดฉัตรไชย และใช้วิธีการแจกแบบสอบถาม โดยเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญกับนักท่องเที่ยวที่ปรากฏอยู่ในบริเวณดังกล่าว และทำการแจกแบบสอบถามด้วยการเลือกแบบเจาะจง เฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุ 15-20 ปี 21-30 ปี 31-40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป

เพื่อให้ข้อมูลที่มีคุณภาพ จะทำการทดสอบหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนใช้จริงกับกับ กลุ่มประชากรที่รู้จักและเคยเดินทางไปท่องเที่ยวที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 กลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบง่าย

โครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกออกเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยววัตถุประสงค์ ความถี่ในการเดินทาง และระยะเวลา โดยทุกคำถามเป็นแบบปลายปิดที่มีหลายคำตอบให้เลือก

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามเชิงจิตวิทยา

การรับรู้องค์ประกอบหลักของจินตภาพ โดยให้กลุ่มตัวอย่างเดิมชื่อสถานที่ที่เป็นองค์ประกอบของโครงสร้างเมือง ในแผนที่ของอำเภอหัวหินที่เกิดในจินตภาพของกลุ่มตัวอย่างเอง ด้วยวิธีการไล่ลำดับภาพในจินตนาการเมื่อนึกถึงอำเภอหัวหิน ตั้งแต่ภาพสถานที่แรกที่อยู่ในความทรงจำจนถึงสถานที่สุดท้ายเท่าที่จำได้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

แผนที่จินตภาพกำหนดจากขอบเขตของอำเภอหัวหิน โดยอาศัยลักษณะทางจินตภาพของเควิน ลินซ์ คือ เส้นทาง ขอบเขต ย่าน ชุมชนที่ร่วมกิจกรรม และจุดสำคัญหรือเอกลักษณ์ที่เด่นชัด โดยวิเคราะห์ การรับรู้องค์ประกอบทางจินตภาพดังนี้ วัดจากลำดับ 1-10 ของภาพสถานที่ในจินตนาการที่กลุ่มตัวอย่างจดจำได้ ซึ่งทำให้ทราบว่าจะองค์ประกอบหลักทางจินตภาพที่กลุ่มนักท่องเที่ยวจะสามารถรับรู้ถึงภาพลักษณ์ของอำเภอหัวหินคืออะไร

ส่วนที่ 3 ข้อมูลตัวแปรในการรับรู้ภาพลักษณ์และความคิดเห็น

การสำรวจในรูปแบบการสัมภาษณ์ ซึ่งทำการเก็บข้อมูลในส่วนนี้หลังจากสำรวจแผนที่แล้ว โดยใช้วิธีพูดคุยสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อให้ได้มาซึ่งต้นเหตุของปัญหาที่ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถจำองค์ประกอบหลักของการรับรู้จินตภาพที่นำไปสู่ภาพลักษณ์ของอำเภอหัวหิน ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขประสานงานกับหน่วยรัฐในการคงสภาพไว้ซึ่งภาพลักษณ์ในอดีตที่ดีงาม

วิธีการวิเคราะห์

ขั้นตอนการสรุปข้อมูลจากการรวบรวมแบบสอบถามทุกกลุ่มตัวอย่าง ในส่วนที่ 1 โดยการอ้างอิงเชิงสถิติเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการคำนวณสถิติทางสังคมศาสตร์โดยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) มาวิเคราะห์สรุปผลและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายและจัดหมวดหมู่โครงสร้างในแบบสอบถาม พร้อมสรุปข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถาม

วิธีการสังเคราะห์

ขั้นตอนของการนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้ผ่านการวิเคราะห์มาแล้ว มาสังเคราะห์อย่างละเอียด ให้เหลือเพียงข้อมูลที่สำคัญที่สุด ในลักษณะองค์ประกอบทางจินตภาพของเมืองตามแนวความคิดของเควิน ลินซ์ (Kevin G. Lynch, 1960) ร่วมกับข้อมูลที่สำรวจลักษณะทางกายภาพปัจจุบันของอำเภอหัวหิน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกันระหว่างจินตภาพของอำเภอหัวหินปัจจุบันกับจินตภาพของนักท่องเที่ยวที่ได้รับรู้ และหาแนวทางการเสนอแนะปัญหาที่พบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ มาปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอำเภอหัวหิน

วิธีการสรุปผล

การกรองข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์ผลมาแล้วทั้งหมดมาสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบาย หาแนวทางพัฒนา ซึ่งคงไว้ในภาพลักษณ์ของอำเภอเมืองหัวหิน ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงาน

นับตั้งแต่อดีต อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ที่มีจุดเด่นเป็นสถานที่พักตากอากาศอันเลื่องชื่อที่เป็นรู้จักกันอย่างแพร่หลาย และได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ อีกทั้งยังมีสถาปัตยกรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ แต่เนื่องด้วยกาลเวลาที่เปลี่ยนไป อำเภอหัวหินแห่งนี้มีการพัฒนาและขยายตัวกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัด สิ่งปลูกสร้างและสถาปัตยกรรมสมัยใหม่เข้ามามีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวที่แสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ อำเภอหัวหินจึงต้องเริ่มเปลี่ยนแปลงพื้นที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ที่เพิ่มมากขึ้น ด้วยจึงส่งผลให้การรับรู้ทางจินตภาพของความเป็นเมืองทางประวัติศาสตร์เริ่มไม่ชัดเจน การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้องค์ประกอบหลักทางจินตภาพและภาพลักษณ์ในมุมมองของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี มีสัญชาติไทย และพักอาศัยอยู่ในประเทศไทย ส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท และมีรายได้ในช่วง 10,000 - 30,000 บาท ซึ่งนำข้อมูลมาสังเคราะห์และพบว่า อาชีพการศึกษา และรายได้ไม่ส่งผลต่อการประเมินแบบสอบถาม แต่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวและตำแหน่งการแจกแบบสอบถาม สำหรับความแตกต่างของอายุและเพศนั้นพบว่ามีความแตกต่างในการรับรู้ เช่น เพศหญิงจะให้ความสำคัญกับการจดจำสถานที่และรายละเอียดต่างๆ ที่ตนเองเคยมีส่วนร่วมหรือเป็นสถานที่ที่นัดพบได้มากกว่า ในขณะที่ฝ่ายชายให้ความสำคัญกับการจดจำเฉพาะเส้นทางในการเดินทางเป็นหลัก

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามเชิงจิตวิทยาเกี่ยวกับความรู้หลักของจินตภาพ

จากการศึกษา พบว่า จินตภาพที่เด่นชัดที่สุดของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์สามารถสรุปเรียงตามลำดับได้ดังนี้ พระราชมังคลาภิเษก ชายหาดหัวหิน สถานีรถไฟหัวหิน เพลินวาน ตลาดน้ำหัวหิน ตลาดโต้รุ่ง เขาตะเกียบ ตลาดฉัตรไชย The Cicada Market วัดห้วยมงคล ตามลำดับ ซึ่งสังเกตได้ว่า มีสถาปัตยกรรมที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ อาทิเช่น ตลาดเพลินวาน ตลาดน้ำหัวหิน TheCicada Market กำลังจะกลายเป็นส่วนหนึ่งในจินตภาพของอำเภอหัวหิน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลวัดตัวแปรในการรับรู้ภาพลักษณ์และความคิดเห็น

จากการที่ได้สอบถาม พูดคุยกับกลุ่มนักท่องเที่ยว พบว่าปัญหาที่ส่งผลให้กลุ่มนักท่องเที่ยวไม่สามารถจดจำสถานที่บางแห่งได้ เนื่องจากความเจริญเติบโตของสิ่งปลูกสร้างที่เกิดขึ้น ทำให้การจดจำในบางสถานที่ขาดหายไป

สำหรับอุปสรรคต่อการรับรู้ของนักท่องเที่ยวและทัศนคติของนักท่องเที่ยวคือ การมีค่านิยมสมัยใหม่จนละเลยคุณค่าทางมรดกวัฒนธรรม บรรยากาศของพื้นที่มากกว่าร้อยละห้าสิบถูกดัดแปลงทำให้บ้านทอนความเป็นเมืองแห่งประวัติศาสตร์ที่สืบทอดกันมาช้านาน ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงส่งผลให้การรับรู้อำเภอหัวหินทั้งดงามเปลี่ยนแปลงไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- จำเนียร ช่างโชติ และคณะ. (2515). จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- มนัสสินี บุญมีศรีสง่า. (2556). การสร้างอัตลักษณ์ตราสินค้าแหล่งท่องเที่ยวอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในมุมมองนักท่องเที่ยวกลุ่มวัยรุ่น. Veridian E-Journal, SU Vol.6 No. 1 January-April. กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- มนัสสินี บุญมีศรีสง่า. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อตลาดอัตราตราในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. Veridian E-Journal, SU Vol.6 No. 1 January-April. กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- หัวหินคลับ. (2549). อดีตของหัวหิน. สืบค้นเมื่อ 9 กันยายน 2556, จาก <http://huahinclub.exteen.com>
- visithuahin. (2554). หัวหินเมืองตากอากาศยุคแรก. [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน 2556, จาก <http://www.visithuahin.com>
- Google Map. (2557). อำเภอหัวหิน. พิกัด [12.575981, 99.957934](#). เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน.
- ชลามรินทร์ สมพงษ์. (2553) “มุมมองของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวหัวหิน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อำเภอหัวหิน. (2550). เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.iamhuahin.com/forum.php?mod=viewthread&tid=49>
- นันทนัช พิศุทธกุล. (2554) “การรับรู้องค์ประกอบทางจินตภาพของนักท่องเที่ยวไทยบริเวณย่านถนนท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่.” การค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาษาต่างประเทศ

- Baloglu S. & McCleary K. W. (1999). A Model of Destination Image Formation. Annals of Tourism Research.
- Lynch, Kevin. (1960). The Image of the City, Cambridge, MA: The MIT Press.